

แนวทางการเขียนคำภาษาลาว ในเอกสารภาษาไทย

บัญชา เกียรติจรุงพันธ์ *

บทนำ

การสื่อสารในยุคปัจจุบันมีความรวดเร็วทั้งด้านภาษาและเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ระบบการศึกษาเกิดเครือข่ายโยงใยไปทั่วโลก ส่งผลให้ความรู้และข่าวสารกระจายตัวออกไป ซึ่งทำให้ทุกประเทศทั่วโลกเกิดการแข่งขันและปรับตัวด้านภาษาเพื่อให้ภาษาของตนเองสามารถสื่อสารได้อย่างกว้างไกลที่สุด เป็นสากลมากที่สุด ทั้งนี้เพราะทุกประเทศเห็นความยิ่งใหญ่ของภาษาว่า เมื่อภาษาขยายตัวออกไปถึงที่ใด เศรษฐกิจ การค้าการเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ก็ขยายตัวตามไปถึงที่นั่น นักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาจึงสามารถทำงานได้ในต่างแดนอย่างไร้ขีดจำกัดและนั่นคือความมุ่งหวังของหลายประเทศที่จะผลิตประชาชนที่มีศักยภาพเช่นนั้น

แนวทางการเขียนคำภาษาลาว ในเอกสารภาษาไทย

สำหรับในประเทศไทย ที่สื่อสารกับทั่วโลก และได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงมีนักเรียน นักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาศึกษาต่อในมากขึ้น อีกทั้งคนไทยก็มีการเขียนบทความ งานวิจัย สารคดี ต่างๆ ที่เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น การเขียนชื่อนักศึกษาที่มาจากภาษาเขมร พม่า มาเลเซีย และอื่นๆ มักจะเขียนด้วยภาษาอังกฤษ หรือไม่ก็เขียนด้วยภาษาไทยโดยสะกดตามเสียง ตามรูปแบบหลักการเขียนคำทับศัพท์ภาษาจากต่างประเทศ แต่เฉพาะการเขียนคำที่มาจากภาษาลาวกลับเขียนด้วยภาษาไทยตามรูปแบบคำไทยที่ตนเองเข้าใจ โดยที่คิดว่าเป็นภาษาที่ใกล้เคียงกัน แต่ความเป็นจริง คำในภาษาลาวอาจจะมีความหมายในไม่เป็นตามที่เราเข้าใจก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากคำไทยมีคำพ้องเสียงอยู่หลายคำ ทำให้คำที่มีเสียงเดียวกัน อาจจะมีความหมายแตกต่างออกไป เช่นคำว่า บาด (เป็นแผล) บาท (เท้าหรือเงินบาท) บาทร (ภาชนะของพระภิกษุ) บาทก์ (ลูกเต๋าหรือปริมาตร) เช่น เมื่อได้ยินคำว่าแขวงจำปาสัก คนไทยมักจะเขียนว่า แขวงจำปาศักดิ์ เป็นต้น ดังนั้น การที่คนไทยเขียนถึงชื่อบุคคลหรือเรื่องราวที่เกี่ยวกับ สปป.ลาว อาจจะมีความหมายคลาดเคลื่อนได้ ผู้เขียนจะแนะนำแนวทางการเขียนคำภาษาลาวในเอกสารภาษาไทย ดังต่อไปนี้

1. การเขียนคำนำหน้าชื่อของคนลาว ด้วยภาษาไทยในเอกสารของไทย

เนื่องจากประชาชนใน สปป.ลาว ที่เป็นเพศเดียวกัน ใช้คำนำหน้าชื่อเดียวกันทั้งหมดทุกระดับอายุ ตลอดชีวิต คือเพศชายใช้คำนำหน้าชื่อว่า “ท้าว” เพศหญิงใช้คำนำหน้าชื่อว่า “นาง” แต่ในประเทศไทยมีคำนำหน้าชื่อหลายคำ โดยแบ่งตามอายุและสถานภาพการสมรสด้วย คือ เด็กหญิง เด็กชาย นาย นางสาว นาง เมื่อคนไทยจะเขียนกล่าวถึงบุคคลที่เป็นประชาชน สปป.ลาว แต่เขียนด้วยภาษาไทย ลงในเอกสารในประเทศไทยด้วยภาษาไทย จะเขียนคำนำหน้าชื่ออย่างไร ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้คือ ให้ตรวจสอบอายุและสถานภาพทางการสมรสของบุคคลที่กล่าวถึงนั้นให้ชัดเจน แล้วจึงใช้คำนำหน้าชื่อตามแบบคนไทย ได้แก่ ถ้ายังอายุไม่ถึง 15 ปี ให้ใช้ เด็กชาย-เด็กหญิง ถ้าอายุเกิน 15 ปีและยังเป็นโสด ให้ใช้ นาย-นางสาว ถ้าสมรสแล้ว เพศชายให้ใช้คำว่า นาย เพศหญิงให้เปลี่ยนใช้คำว่า นาง

2. การเขียนชื่อบุคคลหรือสถานที่ของ สปป.ลาว ด้วยภาษาไทยในเอกสารของไทย

เมื่อจะเขียนชื่อบุคคลหรือชื่อสถานที่ของ สปป.ลาว ด้วยภาษาไทยในเอกสารไทย มีข้อเสนอแนะ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โดยอ้างอิงตามหลักวิชาการสองประการ คือ ประการแรกเรื่องสิทธิทางภาษา ทุกภาษามีศักดิ์ศรีเท่ากัน เราจึงควรเคารพในเสียงของภาษาแม่ของทุกภาษาและออกเสียงตามนั้น ตัวอย่างเช่น คำว่า “ผีตาโขน” ภาษาแม่ในไทย ถ้ามีชาวตะวันตกออกเสียงตามคำเขียนคือ “PHITAKHON” โดยออกเสียงว่า “พีแทคอน” เราผู้เป็นเจ้าของภาษาจะรู้สึกเสียใจ และเห็นว่าเขาไม่ให้เกียรติเสียงในภาษาแม่ของเรา ประการที่สองคือ ไทยมีหลักการเขียนคำโดยเทียบเสียงคำที่เป็นคำยืมมาจากภาษาต่าง ๆ อยู่แล้ว โดยราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดหลักการวิธีการไว้ ซึ่งเป็นธรรมกับทุกภาษา เช่น คำว่า (Start) สตาร์ท (golf) กอล์ฟ โดยเป็นการเขียนตามเสียงและมีการรักษาเสียงของคำด้วยการคงรูปร่างตัวอักษรเมื่อแปลงกลับไปเป็นคำเดิมได้อย่างถูกต้อง หลักการดังกล่าวนี้คือให้เขียนคำให้ครบถ้วนทุกพยางค์ตามเสียงสะกดคำ ให้ตรงตามเสียงพยัญชนะ-มาตราตัวสะกด ที่ออกเสียงด้วยอักษรภาษาไทยพื้นฐาน ไม่ใช่ภาษาบาลี-สันสกฤต จากเหตุผลทางวิชาการทั้งสองประการดังกล่าวมานี้ นำไปเป็นหลักอ้างอิงสำหรับการเขียนคำภาษาลาวด้วยคำไทยในเอกสารภาษาไทย

ทั้งนี้ เนื่องจากว่าแม้เราจะมี ความใกล้เคียงทางภาษา แต่การจะแปลงคำจากเสียงอักษรในภาษาลาวมาสู่ภาษาไทยมิใช่จะแปลงคำเอาตามความรู้สึกของคนไทย เพราะเราไม่สามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่าคำนั้น ๆ ในภาษาแม่มีความหมายหมายถึงอะไร ลึกซึ้งแค่ไหน ตรงกับความหมายของคำไทยหรือไม่ เช่น คำว่า ปะ ในภาษาไทย หมายถึงเอามาติดกัน เช่น ปะยาง แต่ภาษาลาว ปะ หมายถึง แยกออกไป เช่น ปะผัว หมายถึงอย่าร้างกับสามี หรือคำว่า ก้อง ภาษาไทยหมายถึง เสียงดังมาก แต่ภาษาลาวหมายถึง ใต้ เช่น ก้องตันไม้ หมายถึง ใต้ต้นไม้ ก้องเหือน หมายถึง อยู่ใต้ถุนบ้าน ซึ่งด้วยคำที่มีความหมายของภาษาแม่ ที่ไม่ตรงกับ ความหมายในภาษาไทยเช่นนี้ ทำให้เราไม่สามารถที่จะแปลงคำภาษาลาวมาเป็นภาษาไทยตามความเข้าใจง่าย ๆ ของเราได้ อีกตัวอย่างหนึ่งคือนามสกุลของคนลาว เช่น คำว่า วงสีลัก ถ้าเราเขียนแบบภาษาไทย อาจจะเขียนได้หลายรูปแบบว่า วงสีลัก หรือ วงษ์สีลัก หรือ วงศ์ศรีลัก หรือ วงศ์ศรีศักดิ์ ซึ่งคำว่า วงสีลัก หมายถึง วงของสีของต้นลัก หรือวงของสีที่เกิดจากการลัก (ลวดลาย) หรือเขียนว่า วงศรีลัก หมายถึงวงของความดีที่เกิดจากการลัก หรือวงศ์ศรีศักดิ์ หมายถึงตระกูลที่มีความดีงามที่มาจากสถานภาพของตน ซึ่งแต่ละคำมีความหมายแตกต่างกันมาก ดังนั้น การที่เราเอาเขียนเอาเองจึงไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดเรื่องความหมายของคำ จึงจะได้แสดงแนวทางการเขียนตามหลักการของราชบัณฑิต คือ เขียนตามเสียงภาษาแม่ เช่นเดียวกันกับการเขียนคำทับศัพท์ของคำที่มาจากทุกภาษาทั่วโลก โดยไม่แปลงคำด้วยภาษาบาลีสันสกฤต เช่น

คำว่า Edward ให้เขียนว่า เอ็ดเวิร์ด
ศักดิ์สิทธิ์ ภูมิวงศ์ ให้เขียนว่า สักสิต ภูมิก
สุวรรณเขต ให้เขียนว่า สะหวันนะเขต
สุริยา พรหมบุตร ให้เขียนว่า สุริยา พรมบุตร
ศรีโคตรบูรณ์ ให้เขียนว่า สิริโคตตะบุณ
ไชยเชษฐาธิราช ให้เขียนว่า ไชยะเชตธาติลาต
ไชยบุรี ให้เขียนว่า ไชยะบุลี
ดวงประเสริฐ วงจันทร์เพชร ให้เขียนว่า ดวงปะเสิต วงจันเพ็ด

ค่ายกเว้น หมายถึงคำที่เขียนถึง สปป.ลาว ที่มีการบันทึกคำไว้ในพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้ว ให้ยึดตามคำในพจนานุกรม เช่น คำว่า เวียงจันทน์ เขียนว่า เวียงจันทน์ ไม่ใช่ เวียงจัน

สรุป

ภาษา เป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ เมื่อเราใกล้ชิดกัน จึงควรเคารพในศักดิ์ศรีและให้เกียรติซึ่งกันและกัน วิธีการหนึ่งคือการเคารพภาษาแม่ของแต่ละชนชาติ และเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงภาษาของกันและกัน ใช้ภาษาทำความเข้าใจต่อกันทั้งในทางวิชาการ งานวิจัย และสังคมวัฒนธรรม เพื่อให้เราก้าวไปด้วยกันอย่างสันติสืบต่อไป

ขงขวงมิก

ลายสัปดาห์ XiangKhouangmixay Weekly

ปีที่ 2 ฉบับที่ 52 วันที่ 09-13/01/2012 E-mail: xiangkhouangmixay@gmail.com

สำนักงานขงขวงมิก: 255 หมู่ 10, ตำบลบ้านกุ่ม, อำเภอเมืองขอนแก่น 40000 โทร: 081-312140, 020-55647937, 556874238

**กองปะชุมที่สัฏฐาภทธานเบือญและ
พัตทะนเบือญนบิตรอบถันที่ปะเทดถักัก 3**

จอยขงขวงมิก

"ขงขวงมิก" สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก
ขงขวงมิก สัปดาห์ขงขวงมิก

**เล็มลิกมิกที่สัฏฐา
นัฏฐ 2**

• ลัดลีขงขวงมิกได้ไม่พำฉาอได้